

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13618,Zielona-Gora-30-maja-1960-r-W-obronie-Domu-Katolickiego.html>
29.04.2024, 05:53

Zielona Góra 30. maja 1960 r. W obronie Domu Katolickiego

Wystawa „Zielona Góra 30. maja 1960 r. W obronie Domu Katolickiego” została przygotowana przez poznański Oddział IPN w ramach obchodów 50. rocznicy Wydarzeń Zielonogórskich. Jej wernisaż odbył się 26 maja 2010 r. w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie przy udziale marszałka Senatu Bogdana Borusewicza.

Dom katolicki w Zielonej Górze, który od 1945 r. był, za zgodą władz, użytkowany przez parafię pw. św. Jadwigi, był prężnym ośrodkiem. Odbywała się tam nauka religii, działały koła teatralne, wystawiano sztuki o tematyce religijnej, rozwijała się działalność religijno-kulturalna, której głównym organizatorem był proboszcz Kazimierz Michalski. W 1960 r. ówczesne władze postanowiły ograniczyć działalność Kościoła i jego wpływ na społeczeństwo Zielonej Góry i podjęły próbę eksmisji parafii z Domu Katolickiego. Na działania władz kilka tysięcy zielonogórczyków odpowiedziało demonstracją (wzięło w niej udział ok. 5 tys. osób), która została brutalnie stłumiona przez oddziały ZOMO. Zatrzymano ponad 300 osób, z których 200 aresztowano. Pierwsze procesy sądowe odbyły się już 17 i 18 czerwca 1960 r. i miały charakter pokazowy. Świadczyła o tym wysokość wyroków – nawet do 5 lat więzienia. Skazano 70 osób. Skala represji wstrząsnęła społecznością Zielonej Góry. Wiele osób wyrzucono z pracy, wydalono ze szkół. Na obrońców domu katolickiego nałożono także wysokie kary grzywny, ówczesne władze komunistyczne poddawały

ich długotrwałym represjom. Kilkunastu uczestników tych wydarzeń bronił mecenas Walerian Piotrowski, późniejszy senator I i II kadencji.

Wystawa składa się z 20 plansz o wymiarach 100 x 120 cm.

